

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/149426,Otwarcie-wystawy-StolenMemory-Skradziona-Pamiec-Bydgoszcz-3-wrzesnia-2021.html>
01.03.2026, 18:25

Otwarcie wystawy „#StolenMemory – Skradziona Pamięć” – Bydgoszcz, 3 września 2021

W uroczystości udział wziął prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

03.09.2021

W siedzibie Delegatury IPN w Bydgoszczy otwarto wystawę „#StolenMemory – Skradziona Pamięć”.

Nie można wrócić komuś życia, ale można wrócić pamięć. Niemcy aby złamać przykazanie 7 dekalogu najpierw łamali 5. Musi zwyciężyć prawda i sprawiedliwość żeby polepszyły się nasze relacje – mówił podczas otwarcia wystawy prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Wystawa #StolenMemory jest częścią kampanii realizowanej przez Arolsen Archives w Bad Arolsen i wspieranej przez Instytut Pamięci Narodowej.

Arolsen Archives przechowuje cały czas około 2.500 przedmiotów należących do byłych więźniów obozów koncentracyjnych. Wszystkie te przedmioty czekają na zwrot rodzinom. Dzięki kampanii #StolenMemory udało się już odnaleźć kilkadziesiąt rodzin – mówiła Kierownik Działu Poszukiwań Arolsen Archives Anna Meier – Osiński.

Wystawa „#StolenMemory...”, autorstwa Arolsen Archives, liczy 12 paneli ekspozycyjnych, na których zaprezentowano losy i ocalałe pamiątki po 13 więźniach obozów koncentracyjnych, których krewni nadal są poszukiwani (#Poszukiwani). Przedstawiono również biogramy więźniów, których przedmioty zostały zwrócone ich rodzinom (#Odnalezieni) oraz zamieszczono plakaty informacyjne, przybliżające istotę projektu oraz ważne wydarzenia z okresu II wojny światowej.

Wystawa będzie prezentowana od 3 września do 19 września 2021 r. przed budynkiem delegatury IPN w Bydgoszczy, ul. Wincentyny Teskowej 1 oraz w od 20 września do 3 października przed Kujawsko-Pomorskim Urzędem Wojewódzkim, ul. Jagiellońska 3.

Otwarcu wystawy towarzyszyło uroczyste przekazanie rodzinie pamiątki po byłym więźniu obozu koncentracyjnego w Neuengamme – Tadeuszu Markowskim.

To dla nas bardzo wzruszająca chwila. Mówiono nam, że ktoś widział Tadeusza w czasie Powstania w Warszawie w 1944 r. – wspominała Dorota Kamińska, przedstawicielka rodziny Tadeusza Markowskiego – mam nadzieję, że Tadeusz jest tu dzisiaj z nami – dodała.

Tadeusz Markowski urodził się 10 kwietnia 1914 r. w Aleksandrowie Kujawskim. Był synem Wilhelma i Antoniny Markowskich. Rodzice Tadeusza prowadzili aptekę w Aleksandrowie Kujawskim, która przed wojną była znana w całym regionie. Ojciec był również aktywnym działaczem społecznym, założycielem Szkoły Rzemiosła i prezesem Koła Przyjaciół Harcerstwa, matka zaś z wykształcenia była nauczycielką, pochodząca ze znanej rodziny pisarzy Korotyńskich. Mieli 5 dzieci: bliźniaki Jana i Marka (zmarli mając ok. 1 rok), Marię, Tadeusza i Stanisława.

Siostra Tadeusza Maria Danilewicz Zielińska została wybitną pisarką, krytykiem literackim, bibliotekarką, aktywnie działającą po wojnie na emigracji.

Tadeusz Markowski, po wybuchu II wojny światowej, został przymusowo przesiedlony do Generalnego Gubernatorstwa. Pracował jako kierowca i wspomagał finansowo swoją matkę Antoninę. 10 października 1944 r. niemiecka policja bezpieczeństwa aresztowała go i wywiozła do obozu koncentracyjnego Neuengamme, gdzie otrzymał numer więźnia 55048. Okoliczności jego zatrzymania nie są znane. W obozie przeżył niewiele ponad dwa miesiące. Zmarł 29 grudnia 1944 r., a jako przyczynę śmierci administracja obozowa podała „Enterokolitis” (zapalenie jelit). Jego symboliczny grób znajduje się na cmentarzu w Aleksandrowie Kujawskim.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wystawa

#2

#1

#4

#5

#6

#7

